

VKMO – KATHOLIEK NETWERK, JAAROVERZICHT 2022

Het VKMO is een netwerk van katholieke maatschappelijke organisaties met als kernopdracht de betekenis van het katholiek sociaal denken in de samenleving zichtbaar maken. Laten zien dat deze inbreng ondanks voortgaande secularisering niet aan betekenis inboet. De leden van VKMO maken, elk op hun eigen manier, die inspiratiebron zichtbaar in de wijze waarop zij vorm en inhoud geven aan hun verantwoordelijkheid op het terrein van onderwijs, zorg, armoedebestrijding, sociale cohesie en internationale samenwerking. Het dagelijks bestuur zorgt voor continuïteit, ontmoeting- en bezinningsmomenten, publieke activiteiten en relevante projecten.

I. Krachten bundelen

Gelukkig kreeg men in de loop van 2022 de coronapandemie enigszins onder controle en werden fysieke vergaderingen en ontmoetingen weer mogelijk. Maar inmiddels gewend aan vergaderen via Teams of Zoom, webinars en video-bellen bleven ook de online ontmoetingen. Het blijkt een goede manier om snel iets met elkaar af te spreken. Zo lukte het om samen een VKMO-Katholiek Netwerk te zijn en elkaar te vinden op kantoor of online, verder te komen met elkaar.

Onder leiding van directeur Carlien Geelkerken is er verder gewerkt aan de samenwerking met Stichting Thomas More. Het bureau STM/VKMO team bestaat uit een klein maar hecht team waarin we zoveel mogelijk inzetten op talenten en kwaliteiten van onze mensen en taken zo goed mogelijk afstemmen en verdelen.

II. Verbinden

Het verbinden van de leden is een belangrijk instrument van het VKMO. In de uitwisseling delen de leden hun inzichten en ervaringen over het katholiek sociaal denken in hun organisatie en vanuit hun organisatie in de samenleving. In 2022 vonden nog fysieke kennismakingsgesprekken plaats met directeur en/of voorzitter met bestuurders van aangesloten organisaties. Het blijft belangrijk om elkaar te informeren en te horen wat men van het VKMO verwacht en welke onderwerpen/thema's aangepakt moeten worden.

Fysieke ontmoetingen waren er onder andere bij de bijeenkomst van de Algemene Raad VKMO in april, het Christelijk Sociaal Congres in Doorn eind augustus, de Rome-reis in september en de inspiratiemiddag in november.

III. Katholiek Doen

In 2021 werd naar aanleiding van de steeds terugkomende vraag naar het uitverkochte boek 'Proeven van Goed Samenleven' en de behoefte aan een gebundelde en toegankelijke inleiding tot het Katholiek Sociaal Denken, het project 'Katholiek Doen' ontwikkeld.

Thijs Caspers die ook auteur van de vorige uitgave was werkt aan een nieuwe versie. Het boek zal net als in de eerste uitgave een aantal 'Vensters op de praktijk' bevatten. In deze 'vensters' komt een werker uit het veld in beeld. De 'vensters' zullen gebaseerd zijn op de interviews die het Katholiek Nieuwsblad verzorgde en publiceerde. De pareltjes van deze interviews zullen in een verkorte versie in het boek worden opgenomen. Het KDC zal zorgen voor het beeldmateriaal. We verwachten dat het boek in september 2023 gepresenteerd kan worden.

Met 'Katholiek Doen' willen we handelingsperspectief vanuit het KSD aanreiken in het omgaan met de grote maatschappelijke vragen van deze tijd.

'Katholiek Doen' raakt het hart van het VKMO-Katholiek Netwerk en vraagt om extra investering van tijd en financiën om het tot een werkelijk succes te maken. Het vinden van financiering voor Katholiek Doen kostte meer tijd dan verwacht maar met hulp van fondsen en ordes en congregaties is dat gelukt. Daarmee is 'Katholiek Doen' een project dat echt van, voor en door de bij VKMO aangesloten organisaties is en breed gedragen wordt. Partners in 2022:

- Adveniat (als uitgever en producent van de basis set filmpjes)
- Katholiek Nieuwsblad (als krant en als interviewer/fotograaf van de diepte-interviews die gebruikt worden voor boek en website)
- KDC (als bron van illustraties voor boek, website en tentoonstelling)
- Stichting Thomas More (als wetenschappelijk kader)
- Thijs Caspers (auteur)
- Kansfonds
- Actioma
- Cordaid

'Katholiek Doen' is meer dan alleen het boek. Rond dit thema worden een aantal ontmoetingen en activiteiten georganiseerd, wordt de website katholiek.nl ingericht en vragen we telkens mensen uit ons netwerk om een bijdrage in de nieuwsbrief over hun 'katholieke-doen'.

Rome-reis.

Van 27 september tot en met 2 oktober werd op veler verzoek weer een Rome-reis georganiseerd. Het uiteindelijke deelnemersaantal was lager dan verwacht. Door onvoorziene omstandigheden moesten mensen op het laatste moment nog annuleren. Gelukkig bleef er nog een mooie groep over. Via Huis voor de Pelgrim werden tickets en hotel georganiseerd. Het bureau VKMO bereidde een mooi programma voor. Op woensdagochtend bezochten we de generale audiëntie bij de paus. Vervolgens ontmoetten we kardinaal Koch van de pauselijke raad voor de eenheid van de christenen, het hoofdkwartier van Caritas International, Hans Hoogeveen, voorzitter van de wereldvoedselorganisatie FAO, Sander Evers die vertelde over het ontstaan de kerk van de Friezen, Hendro Münsterman, Nederlandse Vaticaan-correspondent, en een vertegenwoordiger van de lekenbeweging Sant'Egidio.

Naast het programma vormde de samenstelling van de groep een wezenlijke bijdrage.

Vertegenwoordigers van een waaier aan katholieke organisaties brachten eigen inzichten in en, even waardevol, hadden tijd en ruimte om elkaars motivatie te horen, netwerken te delen en plannen te maken. Omdat we met een kleine groep waren kon vertrouwen groeien en werden gesprekken diepgaander.

Inspiratiemiddag.

Op 10 november kwamen vertegenwoordigers van diverse lidorganisaties bij elkaar voor een inspiratiemiddag in het Franciscushuis in 's-Hertogenbosch. Centraal stond paus Franciscus' bijdrage aan het katholiek sociaal denken. In het bijzonder hoe zijn denken en doen kunnen helpen bij ons eigen praktische engagement.

Na een inleiding van Thijs Caspers over Franciscus' bijdrage aan het katholiek sociaal denken werd naar de film ***The Letter*** gekeken. Deze film maakt paus Franciscus' inzet heel tastbaar. De grote vragen van deze tijd worden klein gemaakt door het verhaal te vertellen van vijf personen uit verschillende werelddelen. De stem van de armen, het sociaal activisme van jongeren, de strijd van inheemse bevolkingsgroepen en de stem van de natuur (vertegenwoordigd door twee wetenschappers), komen zo heel dichtbij. Na het zien van de film ging men met elkaar in gesprek. Centraal stond de overkoepelende vraag: hoe zijn wijzelf onderdeel van de verandering waar deze tijd om vraagt? Wat hebben onze organisaties bij te dragen, wat kunnen wij zelf betekenen en hoe kunnen wij onze inzet verder vergroten? Geen mooie woorden, maar concreet stappen zetten. Samen komen tot praktisch handelen. Het leverde bevlogen gesprekken op. Aan het einde van de dag werd de netwerkkracht van het VKMO mooi zichtbaar. Verschillende organisaties boden hun diensten aan elkaar aan. Er werden bijvoorbeeld lijntjes gelegd tussen Pax en het Nationaal Katholiek Thuisfront. Tijdens deze middag was ook de boekpresentatie van het boekje 'Gist' met de essays van René Grotenhuis. Marianne van der Sloot ontving een exemplaar van Leo Fijen. 'Gist' kon uitgegeven worden dankzij een groot aantal bij VKMO aangesloten organisaties en leden die een financiële bijdrage leverden. Voor deze organisaties zijn een aantal exemplaren gereserveerd.

Aanwezigheid op het wereldwijde web

Met de nieuwe website van VKMO willen we VKMO zichtbaar maken. We hebben gemerkt dat we daarin nog een slag moeten maken omdat de bij VKMO aangesloten organisaties nog niet automatisch content leveren voor de website van VKMO.

Naast de eigen VKMO-website kregen we in 2022 via Berne Media ook de website 'katholiek.nl'. Deze website werd omgebouwd tot een gebruiksvriendelijker site. We willen met deze website zo breed mogelijk informeren over alle initiatieven en activiteiten katholiek Nederland. Het blijkt wel een uitdaging om deze website te blijven vullen op het gebied van opinie, inspiratie, recensies en natuurlijk 'Katholiek doen'.

VKMO heeft een YouTube kanaal. De video's die daar geplaatst zijn worden goed bekeken. Daarnaast bericht VKMO incidenteel via Twitter.

VKMO-Nieuwsbrief

Ook in 2022 zijn we verdergegaan met de Nieuwsbrief. Daarin plaatsen we steeds 3-4 nieuwsberichten vanuit het Netwerk. Daarnaast een blog Katholiek Doen, waarvoor we mensen uit ons netwerk vragen een opinie te schrijven e/o vanuit hun werk te vertellen over het Katholiek Sociaal Denken

Voor het dubbelinterview vragen we telkens twee vertegenwoordigers van lidorganisaties met elkaar in gesprek te gaan over de waarden van het Katholiek Sociaal Denken in hun organisatie. Tenslotte willen we in elke nieuwsbrief voor een inspirerende tekst zorgen.

De nieuwsbrief verscheen in 2022 7 maal. Inmiddels hebben we 186 abonnees. We zijn trots op de hoge cijfers die we halen voor openen en doorklikken.

Met de nieuwsbrief dragen we bij aan inspiratie en aan de zichtbaarheid van het VKMO voor de lidorganisaties en het bredere netwerk rondom het VKMO.

Webinar

Onder de titel Katholiek Denken – Katholiek Doen laten VKMO en Stichting Thomas More telkens twee mensen uit de wetenschap en de praktijk met elkaar in gesprek gaan over thema's die te maken hebben met het Katholiek Sociaal Denken. In het eerste webinar spraken Gert-Jan Segers (ChristenUnie) en Erik Borgman (Tilburg University), vanuit gelovig perspectief, met elkaar over radicalisering en polarisatie in de samenleving. In 2023 volgen nog drie webinars o.a. over de thema's schulden en katholieke identiteit.

IV. **Organisatie**

Bestuur

Het bestuur bestond in 2022 uit zes leden en kwam vier keer bijeen.

Marianne van der Sloot – voorzitter

Douwe van der Werf – penningmeester

Patrick Fey – (CNV Connectief)

Hans Krabbendam (Katholiek Documentatie Centrum/Radbouduniversiteit)

Kees Zevenbergen (Cordaid)

Monique de Witte – van den Haak (Katholiek Vrouwen Dispuut)

Het bestuur moest in oktober besluiten het Allerheiligenberaad op 10 november te annuleren. Er was in die periode te weinig menskracht in bureau en bestuur om dat op een goede manier te organiseren. In plaats daarvan werd een inspiratiemiddag gehouden op 10 november. In het najaar besloot het bestuur om 2023 te beginnen met een brainstormsessie om goed met elkaar af te stemmen wat er nodig is om een goed platform en netwerk te vormen.

Algemene Raad

Algemene vergaderingen

De voorjaarsvergadering was op 7 april in Abdijhof Mariënkroon. Voor voorzitter en directeur was dat (na de coronapandemie) de eerste keer dat er een fysieke vergadering mogelijk was met het Algemeen Bestuur.

In het bestuurlijke deel werd de begroting 2022 officieel goedgekeurd en de jaarrekening vastgesteld. Veel waardering was er voor het werk van Inge Merks (administrateur), Douwe van der Werf (penningmeester) en Carlien Geelkerken (directeur). Er werd decharge verleend aan het Dagelijks Bestuur.

In het thematische vergadergedeelte werd op verzoek van Mgr. G. de Korte, bisschop referent Kerk en Samenleving, aandacht besteed aan het synodaal proces. In overleg met Mgr. de Korte werden organisaties bevraagd op drie thema's die aansluiten bij thema VI uit het voorbereidende document Synode 2023: De dialoog voeren in kerk en maatschappij. Dit thema is toegespitst op de realiteit van de maatschappelijke organisaties:

- Onderdeel 1: de identiteit van uw organisatie en het netwerk van uw organisatie
- Onderdeel 2: uw organisatie en de kerk
- Onderdeel 3: boodschap van uw organisatie aan de kerk

Onderdeel 1 en 3 zijn door de organisaties individueel beantwoord, het gesprek in kleinere groepjes ging over onderdeel 2.

Het gesprek is gevoerd in vier subgroepen, groep 1, 2 en 3 bestonden uit de professionele organisaties uit het netwerk, groep 4 bestond uit de vrijwilligersorganisaties. Alle gesprekken

werden geleid door een participerende gespreksleider. Carlien Geelkerken maakte van elk onderdeel een samenvatting. Deze samenvattingen werden verwerkt tot een document dat aangeboden is aan de bisschopreferent.

De online najaarsvergadering die gepland was op 13 oktober kon helaas door omstandigheden geen doorgang vinden. Besloten werd de bijeenkomst te verplaatsen naar een ZOOM-meeting op 14 december. Op de agenda stonden dit keer een aantal bestuurlijke zaken. Zo werd onder andere de begroting voor 2023 vastgesteld en werden 3 nieuwe organisaties verwelkomd in het VKMO-Netwerk: Stichting Moria, Kerk in Nood en Vincent de Paul Center Nederland.

Bureau

Het VKMO heeft een klein bureau.

In het verslagjaar lag de directie bij Carlien Geelkerken. Het project Logia/Katholiek Netwerk eindigde in 2021. Dat had gevolgen voor het dienstverband van Peter de Vries (projectmedewerker). Per 1 maart eindigde zijn dienstverband. Gelukkig vond hij binnen het netwerk snel een nieuwe functie. Kitty Simons werkt op het secretariaat en verleent ondersteuning aan directeur en bestuur. Inge Merks van Stichting Thomas More verzorgde de financiële administratie van het VKMO. Clarie Stuiver (onderwijs coördinator Stichting Thomas More) en Michel Bronzwaer (beleidsmedewerker Stichting Thomas More) hebben zeker ook bijgedragen aan het VKMO-team. Eens in de twee weken was er een teamoverleg. Daar werd gebrainstormd en kwamen we met elkaar vaak op goede ideeën en oplossingen.

V. Financiën

De begroting 2023 werd vastgesteld in de decembervergadering van de Algemene Raad. De jaarrekening 2021 werd in de vergadering van de Algemene Raad op 23 april vastgesteld. Er werd decharge verleend aan directeur en bestuur.

VI. Deelnemende organisaties

Actioma
Adelbert Vereniging
Adveniat
Berne Media, uitgeverij Abdij van Berne Heeswijk-Dinther
Bisschoppelijke Vastenactie
Bluijssenfonds
CNV Connectief
CNV Vakcentrale
Cordaid
FNV
Huis voor de Pelgrim
Kansfonds
Katholiek Nieuwsblad
Katholiek Vrouwen Dispuut
Katholieke lerarenvereniging Sint Bonaventura
KBO-PCOB
Kerk in Nood (december 2022)

KRO-NCRV
Kwintessens Educatief
Mensen met een missie
Miva
Museumpark Heilig Land Stichting Orientalis
Nationaal Katholiek Thuisfront
Netwerk Katholieke Vrouwen
NKSR
Pax
Radboud Universiteit
Reliëf
Sobriëtas
Stichting Edukans
Stichting Leerhuis Westerhelling
Stichting MARA
Stichting Moria (december 2022)
Stichting Octavia van Breemen
Stichting Thomas More
Thijmgenootschap
Tilburg University
Verus
Vincent de Paul Center (december 2022)
Vincentiusvereniging Nederland
VKLO